

Cyflwynwyd yr ymateb i ymgynghoriad y [Pwyllgor Iechyd a Gofal Cymdeithasol](#) ar [Gwasanaethau endosgopi](#)

This response was submitted to the [Health and Social Care Committee](#) consultation on [Endoscopy Services](#)

EN 05

Ymateb gan: | Response from: Grŵp Rheoli Hyfforddiant Endosgopi, Addysg a Gwella Iechyd Cymru | Endoscopy Training Management Group, Health Education and Improvement Wales

GIG
CYMRU
NHS
WALES

Addysg a Gwella Iechyd
Cymru (AaGIC)
Health Education and
Improvement Wales (HEIW)

TYSTIOLAETH I'R PWYLLGOR IECHYD A GOFAL CYMDEITHASOL – YMCHWILIAD ENDOSCOPI

**Ymateb gan Grŵp Rheoli Hyfforddiant
Endosgopi, Addysg a Gwella Iechyd Cymru**

Dyddiad: 14 Rhagfyr 2022

Crynodeb Gweithredol

1. Mae ffrwd waith Galw a Chapasiti'r Rhaglen Endosgopi Genedlaethol (NEP) wedi cynhyrchu data manwl sy'n dangos yr angen am gapasiti endosgopi cynaliadwy cynyddol ledled Cymru.
2. Bydd Bwrdd yr NEP yn cytuno ar gynlluniau cyflawni rhanbarthol, yn seiliedig ar gydweithio, i fodloni'r galw hwn a mynd i'r afael â'r bwlch capasiti.
3. Y rhwystr mwyaf i gyflawni cynlluniau rhanbarthol yn llwyddiannus fydd recriwtio staff, a'r gallu i hyfforddi digon o endosgopyddion a nyrsys endosgopi yn gyflym i sicrhau bod theatrau endosgopi ychwanegol yn cael eu defnyddio'n gynhyrchiol.
4. Mae Is-grŵp Datblygu'r Gweithlu a Hyfforddiant NEP, gan weithio gyda Byrddau Iechyd, wedi mapio'r llinell sylfaen Gweithlu Endosgopi ac mae Addysg a Gwella Iechyd Cymru (AaGIC) wedi cytuno i gefnogi ymgyrch recriwtio strategol.
5. Sefydlwyd y Grŵp Rheoli Hyfforddiant Endosgopi (ETMG) ym mis Gorffennaf 2021 o fewn AaGIC i asesu anghenion hyfforddi'r gweithlu endosgopi amlddisgyblaethol, effeithiolrwydd y rhaglenni hyfforddi presennol ac adolygu modelau hyfforddiant carlam (neu drochi).
6. Mae arfarniad opsiynau a gynhaliwyd gan ETMG yn dangos bod model Academi Endosgopi, gyda Chanolfan Hyfforddi Ganolog yn Ne Ddwyrain Cymru, a Hybiau Rhanbarthol yng Ngogledd a De-orllewin Cymru yn darparu'r ddarpariaeth orau o lwybrau hyfforddi endosgopi.
7. Mae achos busnes manwl yn cael ei gefnogi gan dîm Arwain AaGIC gyda'r nod o ddarparu Academi Endosgopi, sy'n cyd-fynd â modelau presennol Academi AaGIC.
8. Mae modelu yn awgrymu y byddai Academi yn dyblu nifer yr endosgopyddion GI uwch ardystiedig ar ôl blwyddyn, ac yn treblu nifer yr hyfforddeion sy'n ardystio mewn colonosgopi ar ôl dwy flynedd (o gymharu â chyfraddau hyfforddi presennol). Mae modelu yn dangos y potensial i hyfforddeion ychwanegu capasiti sylweddol at y gwasanaeth ar gyfer endosgopi GI uchaf ac isaf. Ar gyfer nyrsys sy'n newydd i'r gwasanaeth endosgopi, gallai'r amser i ymarfer annibynnol gael ei leihau o naw mis i bum mis.
9. Mae ardystiad cynnar JAG o endosgopyddion yn golygu bod mwy o endosgopyddion ar gael i ddefnyddio capasiti endosgopi ychwanegol a grëwyd gan gynlluniau rhanbarthol, a allai gael effaith sylweddol ar leihau rhestrau aros endosgopi rhanbarthol.

10. Mae AaGIC yn argymhell y byddai Academi Endosgopi yn cael effaith bwysig a buddiol ar feysydd allweddol y Cynllun Gweithredu Cenedlaethol: chwarae rhan hollbwysig wrth wneud i lwybrau hyfforddi amlddisgyblaethol weithio'n gynaliadwy; hwyluso hyfforddi Colonsgopyddion BSW; ysgogi darpariaeth gynharach o weithlu hyfforddedig (cynyddu gallu'r gweithlu i leddfu'r pwysau ar lwybrau diagnostig); hyrwyddo gwella ansawdd a chefnogi elfennau hyfforddi a gweithlu Achrediad JAG.

Cefndir

1. Mae Is-grŵp Galw a Chapasiti NEP wedi gweithio gyda Byrddau Iechyd ac mae'r data a ddarparwyd yn dangos galw cynyddol a bwlch capasiti ar gyfer gwasanaethau endosgopi.
2. Mae Bwrdd NEP wedi gofyn am gynlluniau Capasiti Rhanbarthol a modelau clinigol a fydd yn mynd i'r afael, mewn ffordd gynaliadwy, â'r bwlch capasiti a nodwyd i gefnogi adferiad wedi'i gynllunio, optimeiddio rhaglen Sgrinio Coluddion Cymru (BSW) a chyflawni'r cynllun gweithredu canser.
3. Yn seiliedig ar y data galw a chapasiti, amcangyfrifir y bydd angen ugain o theatrau endosgopi newydd ledled Cymru.
4. Bydd recriwtio a hyfforddi endosgopyddion a nyrsys endosgopi i staffio'r theatrau ychwanegol hyn yn hanfodol i sicrhau bod cyfleusterau newydd yn gynhyrchiol ac yn cyfrannu at leihau amseroedd aros i gleifion. Dyma fydd un o'r heriau mwyaf wrth ddarparu'r capasiti gwasanaeth ychwanegol sydd ei angen – er enghraifft byddai angen hyfforddi hyd at gant o nyrsys newydd o fewn y 12-18 mis nesaf.
5. Mae'r dystiolaeth hon a ddarparwyd gan yr ETMG yn disgrifio'r gweithlu endosgopi amlddisgyblaethol, anghenion hyfforddi a llwybrau, dadansoddiad o'r system hyfforddi endosgopi bresennol, a gwaith a wnaed gan AaGIC i asesu model Academi i gefnogi'n well y broses o gyflwyno staff hyfforddedig yn y gweithle yn gyflymach.

Gweithlu Endosgopi yng Nghymru a safonau'r DU

6. Mae'r gweithlu Endosgopi yn cynnwys endosgopyddion, nyrsys endosgopi a staff gweinyddol a rheoli.
7. Daw endosgopyddion o wahanol gefndiroedd proffesiynol. Mae'r rhain yn cynnwys gastroenterolegwyr meddygol, llawfeddygon gastroberfeddol, radiolegwyr, nyrsys neu gynorthwywyr meddygon.

8. Ledled y Deyrnas Unedig, mae'n ofynnol i bob endosgopydd gyflawni Tystysgrif JAG yn y modd o endosgopi y maent yn ei berfformio. Mae endosgopyddion yn dechrau eu hyfforddiant gan ddysgu technegau diagnostig, naill ai endosgopi GI uchaf neu isaf. Ar hyn o bryd mae'n cymryd 1-2 flynedd i hyfforddeion gyflawni Tystysgrif JAG mewn endosgopi GI uchaf a 2-4 blynedd ar gyfer Colonosgopi, gyda'r holl ddata hyfforddi wedi'i gofnodi ar e-bortffolio System Hyfforddi Endosgopi JAG (JETS). Unwaith y bydd hyfforddeion wedi ennill Tystysgrif JAG gallant ymarfer fel endosgopyddion annibynnol ond mae'n ofynnol iddynt fonitro a chynnal eu dangosyddion perfformiad allweddol i ddangos perfformiad ymarferol o ansawdd uchel.
9. Yn ogystal â gweithdrefnau diagnostig, mae'n rhaid i Endosgopydd ddatblygu'r sgiliau i gyflawni gweithdrefnau therapiwtig craidd (fel trin gwaedu GI, ymledu neu stentio cyfyngau, gosod tiwbiau bwydo, tynnu cyrff tramor wedi'u llyncu neu dynnu polypau). Bydd rhai endosgopyddion yn cael hyfforddiant is-arbenigol i ennill y sgiliau i berfformio technegau endosgopig uwch megis echdoriad mwcosaidd uwch, colangiopancreatograffeg ôl-raddedig endosgopig (ERCP), uwchsain endosgopig (EUS) ac enterosgopi coluddyn bach.
10. Mae nyrsys endosgopi yn chwarae rhan allweddol wrth gefnogi cleifion sy'n mynychu triniaethau endosgopig. Mae eu hyfforddiant yn gofyn am ddealltwriaeth o bob rhan o daith y claf a dealltwriaeth o sut i gynorthwyo endosgopyddion yn yr ystod lawn o weithdrefnau y maent yn eu perfformio. Mae nyrsys yn cael eu harsylwi wrth ymarfer ac yn darparu myfyrdodau ysgrifenedig gyda thystiolaeth wedi'i lanlwytho i bortffolio Gweithlu JETS (sy'n deillio o fframwaith cymhwysedd Nyrsys Endosgopi Cymru Gyfan).
11. Mae strwythurau gweinyddu a rheoli sy'n cefnogi gwasanaethau endosgopi yn amrywio rhwng Byrddau Iechyd, yn dibynnu ar yr ystod o wasanaethau a gynigir, ond eu nod yw darparu trefniadau effeithlon, diogel i archebu lle a rhag-asesu cleifion, gan reoli rhestrau aros lleol ar gyfer endosgopi.
12. Mae Is-grŵp Datblygu'r Gweithlu a Hyfforddiant NEP wedi gweithio gyda Byrddau Iechyd i sefydlu'r gweithlu sylfaenol sy'n darparu'r Gwasanaeth Endosgopi ar hyn o bryd, gyda gwybodaeth fanwl am staffio ar bob lefel o strwythur Bandiau'r Agenda ar gyfer Newid.
13. Mae Cymdeithas Gastroenteroleg Prydain wedi cyhoeddi dogfen o'r enw 'Consensus y DU ar y staffio anfeddygol sydd ei angen i ddarparu gofal diogel, gyda sicrwydd ansawdd i gleifion sy'n oedolion sy'n cael endosgopi gastroberfeddol' [1]. Yn ogystal, mae'n ofynnol i bob Uned ar draws y DU ddarparu ffurflenni chwe mis i'r Cyd-Grŵp ar barthau sy'n ymwneud â'r Gweithlu o'r Raddfa Fyd-eang (offeryn sicrhau ansawdd hunan-gofnodedig ar gyfer gwasanaethau endosgopi) gydag adroddiadau'n cael eu darparu ar weithlu Endosgopi'r DU [2].

14. Mae Cynllun Gweithredu NEP yn cynnwys gweithio tuag at sefydlu proffiliau staffio uned safonol. Bwriad hyn yw darparu dull gweithredu cyson ar draws Unedau ac i gynorthwyo gyda chynllunio'r gweithlu; fodd bynnag disgwylir rhywfaint o amrywiad y gellir ei gyfiawnhau oherwydd y gweithlu a'r setiau sgiliau gwahanol sydd eu hangen i ddarparu mathau penodol o weithdrefnau endosgopig.
15. Mae gwaith presennol y tîm NEP wedi amlygu meysydd ee. disgrifiadau swydd, llwybrau hyfforddi, lle mae ymagwedd strategol genedlaethol yn gallu bod yn fuddiol; Gall grwpiau Cynllunio Endosgopi Rhanbarthol wedyn, gan fabwysiadu dull cydweithredol rhwng Byrddau Iechyd, ganolbwyntio ar gyflawni ar lefel ranbarthol, i gefnogi recriwtio, cylchdroi hyfforddiant a blaengynllunio gweithlu manwl ar lefel Uned Endosgopi unigol neu ranbarthol i gynyddu cynhyrchiant a sicrhau cynaliadwyedd.

Diwallu anghenion hyfforddi

16. Ar unrhyw adeg mae tua 60 o hyfforddeion endosgopi yn symud ymlaen drwy lwybrau hyfforddi endosgopi. Er mwyn symud ymlaen, mae angen i hyfforddeion gael mynediad i gyrsiau JAG (elfen orfodol o hyfforddiant) a ddarperir mewn Canolfan Hyfforddi Ranbarthol JAG gymeradwy, efelychiad dan oruchwyliaeth, adnoddau hyfforddi ar-lein i gefnogi datblygiad cymhwysedd yn seiliedig ar wybodaeth a mynediad at restrau hyfforddi rheolaidd mewn ysbytai sylfaenol i ddatblygu sgiliau ymarferol. Sgiliau. Yng Nghymru, nod hyfforddiant SPRINT yw darparu'r elfennau canolog o hyfforddiant i'r eithaf, a dangoswyd ei fod yn hwyluso Tystysgrif JAG cynnar [3].
17. Mae dadansoddiad o'r llwybrau hyfforddi endosgopi presennol yn amlygu'r canlynol;
- Mae gweithredu argymhellion Siâp Hyfforddiant [4] wedi lleihau'r amser ar gyfer hyfforddiant arbenigol i Gastroenterolegwyr (o 5 i 4 blynedd)
 - Mae gofynion Tystysgrif JAG wedi'u diweddarau. Mae hyn wedi arwain at gynnydd yn y nifer lleiaf o endosgopïau GI uchaf (o 200 i 250) ac ar gyfer colonosgopi (200 i 280) - gan ymestyn yr amser hyd at Ardystiad JAG
 - Mae anghyfartaledd o ran mynediad at restrau hyfforddi – gyda gastroenterolegwyr ac endosgopyddion clinigol yn cyflawni amseroedd cymedrig byrrach i ardystio o gymharu â hyfforddeion llawfeddygol GI
 - Mae dadansoddiad o ddata e-bortffolio JETS wedi dangos bod diffyg rhestrau hyfforddi pwrpasol ar draws byrddau iechyd Cymru [5], gyda defnydd aneffeithlon o restrau hyfforddi sydd wedi'u hamserlennu
 - Ni fydd cyfraddau dilyniant hyfforddiant presennol ar gyfer pob Bwrdd Iechyd yng Nghymru yn darparu cyfradd ddigonol o symud ymlaen i ardystiad [6]. Nid yw hyfforddeion arbenigol (meddygol a llawfeddygol)

yn cael eu cymeradwyo ar gyfer cymwyseddau endosgopi diagnostig ar adeg cwblhau hyfforddiant arbenigol. Mae ôl-groniadau hyfforddiant hefyd yn effeithio ar allu hyfforddeion i symud ymlaen â hyfforddiant mewn therapiau craidd (hanfodol i'r rhai y bydd angen iddynt gymryd rhan ar rotâu gwaedu) ac endosgopi is-arbenigedd.

18. Mae ETMG wedi nodi deg llwybr hyfforddi i gefnogi hyfforddiant a datblygiad gweithlu endosgopi amlddisgyblaethol. Mae saith o'r llwybrau hyn yn ymwneud â gwahanol lwybrau sydd eu hangen i hyfforddi endosgopyddion.

Mae'r rhain yn cynnwys;

- a. Rhaglen hyfforddi Endosgopydd Clinigol AaGIC (hyfforddeion Endosgopydd Clinigol)
- b. Hyfforddiant SPRINT ar gyfer endosgopi diagnostig GI uchaf ac isaf (Hyfforddeion meddygol, llawfeddygol a radiolegol)
- c. Hyfforddiant therapi GI Uchaf craidd (uwch hyfforddeion ac endosgopyddion annibynnol)
- d. Hyfforddiant polypectomi (uwch hyfforddeion ac endosgopyddion annibynnol)
- e. Cyrsiau uwchsgilio (cyfleoedd DPP wedi'u targedu ar gyfer endosgopyddion annibynnol)
- f. Llwybrau hyfforddi colonosgopyddion BSW (endosgopyddion sy'n ceisio achrediad fel colonosgopydd sgrinio BSW)
- g. Llwybrau hyfforddi endosgopi is-arbenigedd

19. Mae pob un o'r llwybrau hyfforddi hyn wedi'u mapio i Safonau Ardystio JAG [7] ac wedi cyhoeddi safonau Perfformiad y DU [8,9]. Mae elfennau hyfforddi wedi'u mapio yn erbyn meini prawf ardystio ar gyfer pob llwybr ac mae rhaglen y cwrs hyfforddi endosgopi blynyddol wedi'i ffurfweddu i fodloni'r galw cenedlaethol am gyrsiau hyfforddi gorfodol JAG.

20. Darperir hyfforddiant nyrsio trwy gyfuniad o gyrsiau a addysgir ac asesiadau seiliedig ar ymarfer, ynghyd â thystiolaeth ymarfer myfyriol. Mae fframwaith cymhwysedd wedi'i ymgorffori yn systemau e-bortffolio Gweithlu JETS, a dyma'r ffordd y mae pob nyrs endosgopi yn cofnodi tystiolaeth o'u hyfforddiant. Mae hyn yn caniatáu olrhain dilyniant hyfforddiant nyrsys ar draws yr holl Fyrddau Iechyd. Cyrsiau a addysgir i nyrsys o Lwybr 8 – cyrsiau ENDO. Mae ENDO 1 yn gwrs hanner diwrnod lefel Sylfaen; Mae ENDO 2 yn gwrs Therapi Craidd undydd sy'n ymdrin â rôl y cymorth yn ystod achosion therapi GI uchaf a polypectomi GI isaf (a gefnogir gan ystod o ddeunyddiau e-ddysgu). Yn olaf, mae ENDO 3 yn ymdrin â sgiliau rheoli, arwain a hyfforddi, wedi'u targedu at staff nyrsio mwy profiadol.

21. Mae gweithdai rhanbarthol a phrofiad ymarferol o gyflwyno'r cyrsiau hyn wedi amlygu'r problemau y mae nyrsys yn eu derbyn o ran cael amser i gael mynediad i gyrsiau (mae model cyflwyno lleol/rhanbarthol yn cael ei ffafrio ar

gyfer cyrsiau lefel Sylfaen) a diffyg amser a chyfleusterau TG sydd ar gael i logio eu profiad hyfforddi ar y JETS System e-bortffolio gweithlu.

22. Yn draddodiadol, ni chafodd staff clerigol a gweinyddol a oedd yn gweithio ym maes Endosgopi unrhyw hyfforddiant pwnc-benodol. Mae AaGIC wedi partneru ag Academiâu Hyfforddiant Endosgopi Rhanbarthol eraill yn Lloegr i ddatblygu fframwaith cymhwysedd ar gyfer staff clerigol a gweinyddol, a deunyddiau hyfforddi ar ffurf cwrs wyneb yn wyneb a modiwlau dysgu ar-lein. Mae cynllun i gyflwyno cwrs hyfforddi peilot yng Nghymru gyda gwerthusiad llawn o effaith ac effeithiolrwydd y Llwybr Hyfforddi 9 hwn ar y grŵp staff hwn.
23. Mae cyflwyno'r holl gyfleoedd hyfforddi hyn yn dibynnu ar argaeledd hyfforddwr medrus. Mae Llwybr 10 yn cynnwys cyrsiau Hyfforddi'r Hyfforddwr Endosgopi. Mae JAG yn argymhell pob hyfforddwr endosgopi sy'n cefnogi hyfforddeion endosgopi mewn ysbytai lleol i fynychu'r math hwn o gwrs.

Seilwaith hyfforddi endosgopi presennol

24. Darperir cyrsiau canolog ar y cyd â Sefydliad Therapi Mynediad Lleiafol Cymru (WIMAT), sy'n darparu cymorth gweinyddol a thechnegol, a chyfleuster corfforol, gan gynnwys darlithfa, ystafelloedd ymneilltuo, 'labordy gwlyb' ac ystafell baratoi sy'n cefnogi hyfforddiant ar efelychwyr cyfrifiadurol a modelau ex-vivo. Mae'r chyfleuster hwn yn bodloni'r meini prawf ar gyfer Canolfan Hyfforddi Ranbarthol JAG, sy'n cael ei rhedeg ar fodel Hwb ac Adain, gyda'r adenydd yn Ganolfannau Hyfforddiant Clinigol (sy'n bodloni'r meini prawf ar gyfer theatrau endosgopi ac ystafelloedd seminar sy'n gysylltiedig ag AV - Ysbyty Brenhinol Morgannwg, Ysbyty Tywysoges Cymru gydag AaGIC yn cefnogi uwchraddio tebyg yn Ysbyty Maelor Wrecsam). Ystyrir mai'r seilwaith hyfforddi hwn yw'r lleiafswm hanfodol i gynnal y lefel bresennol o hyfforddiant endosgopi yng Nghymru (er bod dadansoddiad yn dangos nad yw hyfforddiant presennol yn cyflawni'r canlyniadau hyfforddi sydd eu hangen arnom).
25. Mae AaGIC wedi cynnal asesiad o'r seilwaith hyfforddi sy'n cefnogi datblygiad y Gweithlu Endosgopi. Mae canlyniadau'r adolygiad yn cynnwys;
- Pwysigrwydd cynnal statws Canolfan Hyfforddi Ranbarthol JAG
 - Fod gan WIMAT brofiad sylweddol o gefnogi hyfforddiant endosgopi i lefel uchel ac mae'r profiad hwn yn ased gwerthfawr
 - Nid yw cynnal yr ystod o gyrsiau sy'n ofynnol gan y Deg Llwybr Hyfforddi yn hunangynhaliol. Er bod y strwythur ffioedd cyrsiau (a reoleiddir gan JAG) yn caniatáu i rai cyrsiau wneud 'elw' bach, mae'n rhaid rhedeg eraill ar golled. Mae gwaith yn mynd rhagddo i wella cost-effeithiolrwydd a gwerth pob math o gwrs.
 - Nid oes angen lleoli elfennau hyfforddi endosgopi o reidrwydd yn adeilad Medicentre Caerdydd - os caiff model Academi Endosgopi yn y

dyfodol ei ddatblygu i gefnogi hyfforddiant endosgopi, gellid 'cynllunio'r cyfleusterau gofynnol yn y cynigion hyn.

- e. Er bod WIMAT yn cefnogi hyfforddiant efelychu a modelu, argaeledd aelodau cyfadran sy'n hanfodol i redeg cyrsiau (er ei fod yn cael ei gydlynu gan weinyddwr WIMAT). Mae argaeledd hyfforddwyr wedi lleihau yn ystod y blynyddoedd diwethaf, ac mae hyfforddwyr yn gallu treulio llai o amser i ffwrdd o'u Hunedau sylfaen, o gymharu â chyfnodau blaenorol oherwydd ôl-groniadau clinigol a llwyth gwaith ychwanegol. Cefnogir yr hyfforddiant hyn gan ddefnyddio amser Gweithgarwch Proffesiynol Ategol (SPA) yn unig ac ewyllys da rhai o aelodau ymroddedig y gyfadran ganolog ac ystyrir bod y trefniant hwn yn fregus.
- f. Mae angen cefnogi rhaglen datblygu cyfadran gydgysylltiedig i annog hyfforddwyr newydd i gefnogi hyfforddiant endosgopi ledled Cymru.

Pa elfennau o'r Cynllun Gweithredu NEP sydd wedi cael sylw?

26. Mae AaGIC wedi datblygu a gwerthuso rhaglen hyfforddi Endosgopydd Clinigol yn llwyddiannus (yn seiliedig ar gynllun peilot a gefnogir gan Sefydliad Moondance) - gyda thair carfan bellach wedi cofrestru. Yr effaith gyffredinol fu dyblu nifer yr Endosgopyddion Clinigol yng Nghymru.
27. Mae cydweithio parhaus gyda thîm BSW i gefnogi endosgopyddion sy'n ceisio cyflawni achrediad fel colonosgopydd BSW.
28. Mae AaGIC yn cefnogi'r offeryn Mwyhau Effeithlonrwydd Hyfforddiant Endosgopi (MEET), ap ar y we sy'n cael ei dreialu ym Mwrdd Iechyd Prifysgol Cwm Taf Morgannwg, ac yn gweithio gydag Arweinwyr Clinigol ETMG i adeiladu llyfrgell ganolog o adnoddau dysgu ar y we i gefnogi'r gweithlu amlddisgyblaethol.
29. Mae ETMG wedi hwyluso'r gwaith o ddarparu nifer cynyddol o gyrsiau JAG i gwrdd ag ôl-groniadau hyfforddiant yn dilyn COVID a nifer cynyddol o gyrsiau Hyfforddi'r Hyfforddwr Endosgopi. Mae dros 100 o nyrsys ledled Cymru wedi mynychu cyrsiau Sylfaen ENDO 1 yn y 12 mis diwethaf.

Beth yw materion hyfforddi allweddol parhaus?

27. Mae ETMG wedi canolbwyntio ar y prif heriau y mae'n rhaid i unrhyw seilwaith hyfforddi eu goresgyn;
 - a. Methiant endosgopyddion a nyrsys endosgopi i gael mynediad at gyfleoedd hyfforddi (lleihau amrywiadau direswm mewn canlyniadau hyfforddi)
 - b. Mae angen cynyddu nifer y rhestrau hyfforddi endosgopi penodedig ledled Cymru fel y gall hyfforddeion, nid yn unig warantu y byddant yn mynychu'r isafswm o 20 rhestr hyfforddi a argymhellir gan y JAG y

flwyddyn, ond bodloni'r targed dyheadol o 40 o restrau hyfforddi y flwyddyn yn eu hysbytai sylfaenol.

- c. Unwaith y bydd Byrddau lechyd wedi nodi rhestrau hyfforddi sydd ar gael, rhaid bod systemau ar waith i gefnogi'r defnydd hynod effeithiol o ofod ar y rhestr hyfforddi.
- d. Rhaid rhyddhau nyrsys i fynychu cyrsiau ENDO cenedlaethol a rhanbarthol a dylid neilltuo amser iddynt gwblhau eu e-bortffolios Gweithlu JETS.
- e. Ar hyn o bryd mae ôl-groniadau sylweddol mewn llwybrau hyfforddi ac mae angen brys i gyflymu cynnydd ar hyd llwybrau hyfforddi – mae model yr Academi wedi'i gefnogi yn Lloegr a'r Alban i gyflawni hyn.

Gwireddu buddion

28. Pe bai modd datrys y materion hyfforddi uchod gellid gwireddu llawer o fanteision;

- a. Gwella profiad hyfforddi hyfforddeion – lleihau anghydraddoldebau mewn hyfforddiant
- b. Mae llwybrau hyfforddi o ansawdd uchel yn ychwanegu gwerth at swyddi, yn annog recriwtio a chadw ac yn trosi i wasanaethau endosgopig o ansawdd uchel a safonau gofal i gleifion
- c. Mae dilyniant cyflym trwy lwybrau hyfforddi yn caniatáu amser o fewn rhaglenni hyfforddi i endosgopyddion dan hyfforddiant ddysgu hyfforddiant is-arbenigol therapiwtig ac endosgopig (mae anghenion gweithlu dybryd o fewn y gwasanaethau hyn)
- d. Mae sicrhau ardystiad JAG cynnar yn caniatáu i endosgopydd weithredu fel ymarferydd annibynnol (hyd yn oed os yw'n dal i fod ar raglen Hyfforddiant Arbenigol) gan gynyddu'n sylweddol nifer yr endosgopyddion sydd ar gael ac ôl-lenwi - mae modelau cyflym (trochi) yn arbennig yn harneisio'r budd hwn
- e. Mae sicrhau bod nyrsys endosgopi cychwynnol newydd yn symud ymlaen mewn modd amserol drwy eu fframwaith cymwyseddau, gan ddefnyddio'r holl gyfleoedd hyfforddi yn eu rhyddhau'n gynharach i'r gweithlu endosgopi annibynnol

Modelau Academi Hyfforddiant Endosgopi a darparu hyfforddiant carlam

29. Mae ETMG wedi darparu asesiad gwerthuso opsiynau ar gyfer darparu hyfforddiant amlddisgyblaethol ledled Cymru (Atodiad 1) - mae hwn yn dod i'r casgliad bod y canlyniadau hyfforddi gorau posibl yn cael eu darparu trwy fodel Academi.

30. Yn Lloegr, mae saith Academi Hyfforddiant Endosgopi rhanbarthol wedi'u hariannu, gyda'r Alban hefyd yn ariannu Academi.

31. Mae model ar gyfer Academi Endosgopi yng Nghymru wedi'i ddylunio, wedi'i alinio â modelau presennol ee Academi Gofal Sylfaenol a Chymunedol i sicrhau trefniadau llywodraethu clinigol effeithiol. Mae hwn yn cynnig Hyb Canolog (wedi'i leoli mewn Uned Endosgopi Ranbarthol De-ddwyrain Cymru), gyda Hybiau Hyfforddi Rhanbarthol ychwanegol yn y De-orllewin a Gogledd Cymru (a gefnogir gan ystafelloedd seminar a modelau sy'n gysylltiedig â AV). Byddai hyfforddiant nyrsio yn cael ei hwyluso gan Ymarferwyr Addysgol Nyrsio gyda chylch gwaith rhanbarthol. Byddai cynigion wedi'u costio ar gyfer cyflogi Cyfadran Hyfforddiant Endosgopi Ganolog yn sicrhau y darperir hyfforddiant cyflymach fel rhan o seilwaith hyfforddi endosgopi cynaliadwy.
32. Dim ond trwy glustnodi capasiti rhestr hyfforddi a chyfadran Hyfforddiant Endosgopi Ganolog ategol y gellir darparu hyfforddiant carlam. Pe bai hyn yn cael ei roi ar waith heb unrhyw welliant yn y ddarpariaeth o restrau hyfforddi mewn Byrddau Iechyd, yr effaith fyddai galluogi hyfforddeion endosgopi i symud ymlaen fel pe bai rhestrau hyfforddi optimaidd ar waith. Fodd bynnag, os darperir hyfforddiant carlam ochr yn ochr ag amodau rhestr hyfforddi optimaidd mewn Byrddau Iechyd, bydd buddion sylweddol uwch yn digwydd - wedi'i fodelu yn seiliedig ar ddata hyfforddiant y byd go iawn (Atodiad 2).
33. Byddai model Academi Endosgopi hefyd yn darparu sylfaen ffisegol i gylchdroi staff endosgopi o'r unedau presennol i ganolbwyntiau rhanbarthol ar gyfer hyfforddiant tîm aml-ddisgyblaethol a ffactorau dynol a gallai chwarae rhan arwyddocaol mewn hyrwyddo diogelwch ac ansawdd mewn endosgopi, gan wella canlyniadau cleifion ymhellach a hybu ansawdd gwella ac ymchwil seiliedig ar endosgopi.

Cyfeiriadau

1. Dunkley I, Griffiths H, Yn dilyn R, et al. Consensws y DU ar staffio anfeddygol sydd ei angen i ddarparu gofal diogel, gyda sicrwydd ansawdd, i gleifion sy'n oedolion sy'n cael endosgopi gastroberfeddol. *Frontline Gastroenterology* 2018;0:1–11. doi:10.1136/flgastro-2017-100950
2. Ravindran S, Thomas-Gibson S, Bano M et al. Cyfrifiad cenedlaethol o wasanaethau endosgopi y DU 2021. *Gastroenteroleg Rheng Flaen* 2022; 13:463-470.
3. Siau K, Hodson J, Neville P et al. Effaith rhaglen sefydlu ar sail efelychiad mewn gastrosgopeg ar ddeilliannau hyfforddeion a chromliniau dysgu. *Endosc Gastrointest Byd J.* 2020 Mar 16;12(3):98-110. doi: 10.4253/wjge.v12.i3.98. PMID: 32218889; PMCID: PMC7085944.
4. Clough J, Fitzpatrick M, Harvey P et al. Adolygiad Siâp yr Hyfforddiant: asesiad effaith ar gyfer hyfforddeion gastroenteroleg y DU. *Frontline Gastroenterology* 2019; 10:356-363.
5. Eley C, Brown C, Hawkes ND et al. Perfformiad ansawdd hyfforddiant endosgopi lefel gyfansawdd ysbytai: cwmpasu'r sbectrwm. *Endosc Int Open* 2022 Ebrill 14;10(1):E321-E327. Doi:10.1055/a-1728-9817. PMID: 35433225; PMCID: PMC9010101.
6. Hawkes N, Karunaratne D, Phillips A. Gwahaniaethau mewn cyfraddau hyfforddi endosgopi yng Nghymru – Goblygiadau o ran Siâp yr oes Hyfforddiant. *Perfedd* 2021; 70 (Cyflenwad 1): A245.
7. Safonau ardystio JAG (Canolfan Lawrlwytho JAG)
<https://www.thejag.org.uk/AboutUs/DownloadCentre.aspx?PageId=134>
8. Beg S, Rangunath K, Wyman A et al. Safonau ansawdd mewn endosgopi gastroberfeddol uwch: datganiad sefyllfa Cymdeithas Gastroenteroleg Prydain (BSG) a Chymdeithas Llawfeddygon Gastroberfeddol Uchaf Prydain Fawr ac Iwerddon (AUGIS). *Gut* 2017;0:1–14. E-pub. doi:10.1136/gutjnl-2017-314109
9. Rees C, Thomas-Gibson S, Rutter M et al. Dangosyddion Perfformiad Allweddol y DU a Safonau Sicrhau Ansawdd ar gyfer Colonosgopi.
<https://www.bsg.org.uk/wp-content/uploads/2019/12/UK-Key-Performance-Indicators-and-Quality-Assurance-Standards-for-Colonoscopy-1.pdf>